

Ministerstwo Zdrowia

Departament
Zdrowia Publicznego

Warszawa, 08 grudnia 2020 r.

ZPR.0164.32.2020.AB

Pani
Krystyna Kacpura
Dyrektor Wykonawczy
Federacja na rzecz Kobiet
i Planowania Rodziny
ul. Nowolipie 13/15,
00-150 Warszawa
prawniczka@federa.org.pl

Szanowna Pani Dyrektor!

Odpowiadając na przesłany 1 grudnia 2020 r. wniosek o udostępnienie informacji publicznej dotyczący orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego wydanego 22 października 2020 r. sygn. akt K 1/20, Departament Zdrowia Publicznego uprzejmie przekazuje następujące informacje i wyjaśnienia.

W dniu 22 października 2020 r. Trybunał Konstytucyjny wydał orzeczenie sygn. akt K 1/20, w którym stwierdził, że art. 4a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. *o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży* (Dz. U. poz. 78, z późn. zm.) jest niezgodny z art. 38 w związku z art. 30 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z art. 4a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. *o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży* (Dz. U. poz. 78, z późn. zm.) przerwanie ciąży jest dopuszczalne w przypadku gdy badania prenatalne lub inne przesłanki medyczne wskazują na duże prawdopodobieństwo ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia płodu albo nieuleczalnej choroby zagrażającej jego życiu.

Zgodnie z art. 190 Konstytucji RP orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, jednak Trybunał Konstytucyjny może określić inny termin

utrąty mocy obowiązującej aktu normatywnego. W przypadku orzeczenia z 22 października 2020 r. inny termin wejścia w życie nie został wyznaczony, zatem orzeczenie to wejdzie w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

W związku z powyższym, przepis art. 4a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. *o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży* utraci moc z dniem ogłoszenia tego wyroku w Dzienniku Ustaw RP. Dotychczas omawiane orzeczenie TK nie zostało opublikowane, zatem nie weszło jeszcze w życie.

Zabieg przerwania ciąży – w przypadkach określonych ustawą z dnia 7 stycznia 1993 r. *o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży* – należy do świadczeń gwarantowanych¹⁾ i jako takie jest udzielane przez szpitale, które zawarły umowę z Narodowym Funduszem Zdrowia na realizację świadczeń w zakresie położnictwa i ginekologii. Warunki jego przeprowadzenia określa ustawa. Podpisując umowę o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej, świadczeniodawca zobowiązuje się do realizacji wszystkich świadczeń określonych jako gwarantowane w stosownych rozporządzeniach, w danym zakresie i rodzaju świadczeń, na jaki została zawarta umowa. W przypadku braku możliwości udzielania świadczeń, której nie można było wcześniej przewidzieć, świadczeniodawca jest zobowiązany do niezwłocznego podjęcia czynności w celu zachowania ciągłości udzielania świadczeń (przekazania pacjenta do innego świadczeniodawcy realizującego wskazane świadczenie), powiadamiając jednocześnie oddział wojewódzki Funduszu o tym zdarzeniu i podjętych czynnościach.

Przywołane przepisy mają charakter generalny, odnoszą się zatem do wszystkich świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w tym również do zabiegów przerwania ciąży, oraz do wszystkich sytuacji braku możliwości udzielenia świadczenia objętego umową z NFZ.

W związku z tym, że przerwanie ciąży (w okolicznościach określonych przepisami ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. *o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży*) należy do świadczeń gwarantowanych w świetle obowiązujących przepisów zapewnienie jego realizacji jest odpowiedzialnością świadczeniodawcy, tj. podmiotu leczniczego.

Okoliczności określone przepisami ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. *o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży*

¹⁾ Wykaz świadczeń gwarantowanych związanych z przerwaniem ciąży jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra z dnia 22 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego.

do czasu opublikowania wyroku TK z 22 października 2020 r. sygn. akt K 1/20 nie uległy zmianie.

Podmioty lecznicze realizują zatem w tym zakresie obowiązujące przepisy prawa.

Odnosząc się do pytania o to, czy w przypadku wykonania zabiegu przerwania ciąży w warunkach opisanych w 4a ust. 1 pkt 2 ustawy z 7 stycznia 1993 r. o *planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży* w dniu publikacji orzeczenia, jednak przed ukazaniem się Dziennika Ustaw (tj. w okresie pomiędzy godziną 00.00 a chwilą ukazania się Dziennika Ustaw) będzie obowiązywała ochrona z mocy art. 30 Kodeksu karnego, Departament Zdrowia Publicznego uprzejmie informuje, że przedmiotowa kwestia leży poza właściwością Ministerstwa Zdrowia.

Z poważaniem

Anna Miszczak

Dyrektor

/dokument podpisany elektronicznie/